

STEINKJER KOMMUNE RENOVASJON
Postboks 2530
7729 STEINKJER

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ida Frøya Svendsen, +47 74 16 80 64

Rapport etter inspeksjon 15. og 16. mai 2024 - gjenvinningsstasjonene på Tranamarka , Bratretjøra og Semsøra - Steinkjer og Snåsa kommuner

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn 15. og 16 mai hos Steinkjer kommune renovasjon sine gjenvinningsstasjoner på **Tranamarka**, **Bratretjøra** og **Semsøra** (alle med virksomhetsnummer: 988 065 498).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

1. Virksomheten behandler og bruker farlig avfall uten tillatelse
2. Lagring og merking av farlig avfall og EE-avfall er ikke tilstrekkelig
3. Skriftlige rutiner for farlig avfall er mangelfulle eller mangler
4. Virksomheten kan ikke dokumentere at håndtering av farlig avfall er risikovurdert
5. Ikke alle hendelser som kan medføre fare for ytre miljø blir meldt som avvik

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Vi ser alvorlig på avvik 1 og 2.

Steinkjer kommune renovasjon må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen **15. september 2024**.

Statsforvalteren påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

1. Den interne organiseringen og ansvarsfordelingen for farlig avfall kan tydeliggjøres

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere kan bli pålagt å gjennomføre vedtak

Statsforvalteren varsler at dere kan bli pålagt å gjennomføre følgende:

- Varsel om vedtak 1: Pålegg om opprydding og gjennomføring av grunnundersøkelser

Dere vil bli pålagt å betale et gebyr

Statsforvalteren varsler at Steinkjer kommune renovasjon må betale et gebyr på 58 400 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sftlpost@statsforvalteren.no. Merk svaret med saksnummer 2018/7357, 2019/5745 og 2019/5743.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten behandler og bruker farlig avfall uten tillatelse

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forurensningsloven § 7
- Avfallsforskriften §§ 11-5, 11-6 og 11-8

Beskrivelse av krav

Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre forurensning uten at det er lovlig eller gitt særskilt tillatelse til. Avfallsaktivitetene på Tranamarka omhandler mottak, mellomlagring, sortering og deponering. Deponeringen er regulert gjennom egen tillatelse (sist revidert 29. januar 2024), mens øvrig aktivitet reguleres av lov og forskrift.

Den som behandler farlig avfall skal ha tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. avfallsforskriften § 11-6. Med behandling menes en fysisk, kjemisk eller biologisk prosess som endrer det farlige avfallets egenskaper.

Virksomheten plikter å levere farlig avfall videre til den som har tillatelse å håndtere det.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

På Tranamarka blir trykkimpregnert trevirke og kreosotimpregnert trevirke fra gjenvinningsstasjonene og næringskunder lagret ved sorteringshallen. Før viderelevering blir trevirket komprimert med hjullaster med komprimeringshjul. På inspeksjonsdagen var mellom 25 og 30 tonn impregnert trevirke på lager på Tranamarka.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Gjenvinningsstasjonen/sorteringsanlegget på Tranamarka komprimerer impregnert trevirke uten særskilt tillatelse etter forurensningsloven.
- På Tranamarka er en del impregnert trevirke brukt som fyllmasse til vegen bak sorteringshallen (se bilde 1 og 2).

Vi ser alvorlig på avviket.

Bilde 1 Vei til haugen med impregnert trevirke
(Foto begge bilder: Statsforvalteren i Trøndelag 15. mai 2024)

Bilde 2 Vei til haugen med impregnert trevirke

Avvik 2: Lagring og merking av farlig avfall og EE-avfall er ikke tilstrekkelig

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen for Bratretøra gjenvinningsstasjon, vilkår 5.1 bokstav a, d og e og vilkår 5.2
- Tillatelsen for Semsøra gjenvinningsstasjon, vilkår 5.1 bokstav a, d og e og vilkår 5.2
- Avfallsforskriften § 11-5 og § 11-12

Beskrivelse av krav

Farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Hva som er nødvendige tiltak for å etterleve dette, må vurderes konkret. I tillatelsene til Bratretøra og Semsøra står det spesifikt at farlig avfall skal være tydelig merket og at lagring skal skje innendørs og på tett dekke, eller i lukket konteiner med dobbel bunn. Det står også at vann som har vært i kontakt med avfall skal regnes som forurenset vann, og ikke tillatt å slippe ut uten at målinger og/eller risikovurdering viser at det er akseptabelt uten rensing.

I tillatelsene til Bratretøra og Semsøra er det også et vilkår om at elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall) skal lagres på minimum fast dekke og være skjermet for nedbør.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

På Bratretøra og Semsøra blir det meste av farlig avfall mottatt og lagret inne i konteiner med dobbel bunn. Impregnert trevirke blir mottatt og lagret i konteiner, mens isolerglassvinduer blir mottatt og lagret på et stativ, som på åpningsdagene står ute på asfaltdekke. Hvitevarer blir mottatt og lagret ute på asfaltdekke.

På Tranamarka er det samme rutiner på gjenvinningsstasjonen, men der blir isolerglassvinduer mottatt og lagret på tett plate med vegg og tak. Batterier lagres i egen konteiner med rist i bunnen. Ved sorteringshallen lagres impregnert trevirke fra gjenvinningsstasjonene og næringskunder. Steinkjer kommune renovasjon jobber mye med kartlegging av overflatevann og jordprøver på og ved hele anlegget på Tranamarka. Ved sorteringshallen renner Sandbekken, hvor det tas prøver oppstrøms og nedstrøms avfallsanlegget. Prøvene analyseres for pH, konduktivitet, jern og natrium.

På alle gjenvinningsstasjonene ble det fortalt at publikum i større grad feilsorterer hvis ansatte ikke er tett på med veiledning.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- På Bratretøra og Semsøra var isolerglassvinduer lagret utendørs uten skjerming for vær og vind (se bilde 4).
- På alle gjenvinningsstasjonene var hvitevarer lagret utendørs uten skjerming mot nedbør (se bilde 4).
- På alle gjenvinningsstasjonene var impregnert trevirke lagret i åpen konteiner uten dobbel bunn.
- På Tranamarka foregår komprimering og lagring av impregnert trevirke uten skjerming for vær og vind, på asfalt med sprekker/hull. Overflatevann som har vært i kontakt med avfallet kan renne til terreng mot Sandbekken (se bilde 3). Prøvene som tas i bekken blir ikke analysert på stoffer som kan stamme fra impregnert trevirke (som krom, kobber og arsen).

- På Tranamarka står konteineren for batteri på grusdekke. Denne konteineren har kun rist i bunn.
- På Semsøra manglet noe merking på farlig avfall.
- Virksomheten kunne ikke dokumentere at de valgte lagringsmåtene var risikovurdert og funnet å gi like god miljøbeskyttelse som kravene i tillatelse og forskrift.

Vi ser alvorlig på avviket.

Bilde 3 Avrenning fra haugen med impregnert trevirke på Tranamarka.

(Foto begge bilder: Statsforvalteren i Trøndelag 15. mai 2024)

Bilde 4 Lagerplass for isolerglassvinduer og hvitevarer på Bratretøra. Kummen er trolig påkoblet kommunens overvannsnett.

Avvik 3: Skriftlige rutiner for farlig avfall er mangelfulle eller mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen for Bratretøra gjenvinningsstasjon, vilkår 2.6, 4.2
- Tillatelsen for Semsøra gjenvinningsstasjon, vilkår 2.6, 4.2
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nummer 7

Beskrivelse av krav

Gjennom rutiner skal virksomheten sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i tillatelsen og annet relevant regelverk. I tillatelsene til Bratretøra og Semsøra er det flere krav til spesifikke rutiner, som skriftlig mottakskontroll og system/rutiner for forebyggende vedlikehold.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Alle gjenvinningsstasjonene hadde interne rutiner for lagring og merking. På Tranamarka fikk vi fremvist en rutine for deklarerer (i Teams) og «mottak og mellomagring farlig avfall» (i EQS), revidert i april 2017.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Ingen av anleggene kunne fremvise skriftlige rutiner som sa noe om hva som kan tas imot, hva som ikke kan tas imot, kapasitetsgrensen for anleggene, hva som må gjøres hvis «ulovlig» avfall avdekkes, merking, maksimal lagringstid, og bestilling av henting.
- De skriftlige rutinene syntes lite kjent blant ansatte som jobbet med farlig avfall på gjenvinningsstasjonene.

Avvik 4: Virksomheten kan ikke dokumentere at håndtering av farlig avfall er risikovurdert

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen for Bratretøra gjenvinningsstasjon, vilkår 2.6, 3.2, 3.3, 5 og 5.1 bokstav c og f, og 11.1
- Tillatelsen for Semsøra gjenvinningsstasjon, vilkår 2.6, 3.2, 3.3, 5 og 5.1 bokstav c og f, og 11.1
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nummer 6

Beskrivelse av krav

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges og vurderes i forhold til akseptabel miljørisiko. Dette skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse. I tillegg skal det utarbeides planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Vi forventer at risikovurderingen er spesifikk for den spesifikke lokaliteten/virksomheten og at relevante ansatte er med på prosessen.

I tillatelsene til Bratretøra og Semsøra er det stilt spesifikke vilkår om at valg av dekke og skjerming, lagring og samlagring av farlig avfall, og faren for brann/eksplosjon skal risikovurderes.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten fremla en beredskapsplan som viste en matrise med sannsynlighet og konsekvens.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Ingen av representantene (på alle steder) var kjent med risikovurderingen (for ytre miljø) for sin arbeidsplass.
- Ikke alle relevante personer blir involvert i prosessen.
- Ikke alle hendelser som kan medføre fare for ytre miljø var vurdert, som (lista er ikke uttømmende):
  - Lagring av impregnert trevirke, vinduer og EE-avfall uten skjerming for nedbør
  - Lagring av farlig avfall uten barriere (opsamlingsmulighet/dobbel bunn)

- Bruk av impregnert trevirke til veien ved sorteringsanlegget
- Avrenning av slukkevann
- Klimaendringer, herunder økt nedbør og orkaner

Avvik 5: Ikke alle hendelser som kan medføre fare for ytre miljø blir meldt som avvik

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen for Bratretøra gjenvinningsstasjon, vilkår 2.6
- Tillatelsen for Semsøra gjenvinningsstasjon, vilkår 2.6
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nummer 7

Beskrivelse av krav

Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. I tillatelsene til Bratretøra og Semsøra er det spesifikke vilkår om at blant annet mottak av ulovlig avfall skal registreres som avvik i internkontrollsystemet.

Det er viktig at relevante ansatte er kjent med definisjonen av avvik og rutinene for registrering og oppfølging.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- På Bratretøra er det meldt inn behov for bedre skilting flere ganger, men dette er ikke fulgt opp.
- På Bratretøra var det olje i bunnen av konteineren for lagring av farlig avfall. Dette er ikke meldt inn som avvik og ikke fulgt opp.
- På Semsøra hender det at det blir for fullt i konteineren for lagring av farlig avfall, som gjør at noe må lagres utenfor. Dette er ikke meldt inn som avvik.
- På Semsøra hender det at farlig avfall ikke blir hentet, og at flere purringer må til. Dette er ikke meldt inn som avvik.

Anmerkning 1: Den interne organiseringen og ansvarsfordelingen for farlig avfall kan tydeliggjøres

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Tranamarka gjenvinningsstasjon/sorteringsanlegg driftes av enhet renovasjon i Steinkjer kommune, Bratretøra gjenvinningsstasjon driftes av VIDU, og Semsøra gjenvinningsstasjon driftes av enhet teknisk i Snåsa kommune. Steinkjer kommune renovasjon er ansvarlig for tillatelsene/forurensningsregelverket til alle tre gjenvinningsstasjonene.

Under inspeksjonene ba vi ikke om å få se den interne organiseringen skriftlig, men fikk inntrykk av den var noe uklar for håndtering av avfall. Vi fikk ikke noe tydelig svar på hvem som har ansvaret for håndtering av farlig avfall, tillatelsene var ikke kjent for noen av de involverte, og registrering av avvik/behov og purringer på henting av farlig avfall skjer av både arbeidsleder på stedet og enhetsleder i Steinkjer kommune. Ikke alt er registrert og ikke alt er fulgt opp (jf. avvik 5). På Semsøra var det en oppfatning av at farlig avfallsaktør hadde ansvaret for merking og at dette inngikk i avtalen, uten at det kunne bekreftes skriftlig.

Vi har forståelse for at det kan være vanskelig å finne relevant dokumentasjon på uvarslede tilsyn og fravær av ledere, men et velfungerende internkontrollsystem skal sikre at alle lett kan finne det som er aktuelt. Våre funn underbygger viktigheten av en tydelig organisering og skriftlige rutiner.

Varsel om vedtak 1: Pålegg om opprydding og gjennomføring av grunnundersøkelser

I medhold av forvaltningsloven § 16 varsler Statsforvalteren at dere vil bli pålagt å rydde opp avfall på anlegget og gjennomføre grunnundersøkelser.

For å sikre tilfredsstillende opprydding, vil vi sette følgende krav i pålegget:

1. Alt impregnert trevirke som ligger på veien ved sorteringsanlegget skal ryddes opp.
2. Avfallet skal leveres til godkjent mottak.
3. Det skal gjennomføres prøvetaking i grunnen for å avdekke eventuell forurensning. Undersøkelsene, herunder vurdering av resultat og videre tiltak, skal gjennomføres i tråd med Miljødirektoratets forurenset grunn-veileder.
4. Dersom det avdekkes grunnforurensning, skal det vurderes behov for risikovurdering av helse og spredning til miljø, supplerende undersøkelser og tiltak.
5. Undersøkelsene, herunder vurdering av resultat og videre tiltak, skal gjennomføres i tråd med Miljødirektoratets forurenset grunn-veileder og av fagfolk med relevant faglig kompetanse.
6. Analyseresultater fra grunnundersøkelsen skal registreres i Miljødirektoratets fagsystem Grunnforurensning.
7. Dere skal sende skriftlig sluttrapport til Statsforvalteren som beskriver hvordan dere har gjennomført vedtaket. Bilder av ryddet område, kvittering på levert avfall, rapport fra grunnundersøkelsen og eventuell risikovurdering og tiltaksplan for videre oppfølging skal følge med.
8. Representanter fra Statsforvalteren kan inspisere oppryddingsarbeidet før, under og etter opprydding.

Vi vurderer 31. desember 2024 som frist til å skriftlig informere Statsforvalteren om hvordan dere har gjennomført vedtaket.

Dere vil få et nytt brev med dette vedtaket. Vedtaket vil bli gitt med hjemmel i forurensningsloven § 7 fjerde ledd.

Statsforvalterens vurdering

På veien bak sorteringshallen, som benyttes av hjullasteren som komprimerer trevirket, var en del trevirke brukt som fyllmasse (se avvik 1). Vi antar dette er impregnert trevirke, da det er sammenhengende med lagerhaugen for impregnert trevirke. På inspeksjonsdagen ble ikke dette avkreftet. Vi fikk heller ingen forklaring på hvorfor dette var gjort eller hvor lenge det har ligget.

Mye av det trykkimpregnerte trevirket som leveres til Tranamarka avfallsanlegg i dag inneholder fortsatt kobber, krom og arsen, selv om det på markedet har kommet mer miljøvennlige alternativ. Også kreosotimpregnert trevirke mottas på anlegget. Og selv om mye impregnert trevirke er så gammelt at impregneringen har sivet ut før det ankommer avfallsanlegget, må det anses som farlig avfall inntil det kan dokumenteres at det ikke er det. Stoffene i det impregnerte trevirket er helse- og miljøskadelige. At Steinkjer kommune renovasjon har valgt å benytte en del av dette som fyllmasse i vei, ser vi alvorlig på.

Det er grunn til å tro at grunnen er forurenset og at det kan spres til Sandbekken og grunnvannet. Vi ser derfor behovet for å pålegge opprydding og grunnundersøkelser i området.

Dere har anledning til å kommentere

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren innen **to uker** etter at denne rapporten er mottatt.

Varsel om gebyr

Statsforvalteren varsler at Steinkjer kommune renovasjon må betale et gebyr for tilsynet. På bakgrunn av forventet ressursbruk tar vi sikte på å vedta et gebyr på 58 400 kr. Dette tilsvarer sats 5 for flerdagstilsyn og en ressursbruk på 1,5 ukeverk.

Vedtaket vil bli gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8. Dere vil få et nytt brev med vedtak om gebyr.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har anledning til å kommentere

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen **to uker** etter at dette brevet er mottatt.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Steinkjer kommune enhet renovasjon sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets landsdekkende aksjon om farlig avfall.

Fra Statsforvalteren deltok:

- May Brit Myrholt Gorseth
- Ida Frøya Svendsen

Kontaktperson hos Steinkjer kommune renovasjon:

- Carl Anders Kvistad

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Steinkjer kommune renovasjon ble kontrollert under tilsynet:

- Tranamarka gjenvinningsstasjon og sorteringsanlegg
- Bratreitøra gjenvinningsstasjon
- Semsøra gjenvinningsstasjon

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert:

- Mottakskontroll, inkludert deklarerering
- Håndtering, inkludert lagring
- Levering til godkjent mottak, inkludert eksport

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Tillatelsen for Bratreitøra gjenvinningsstasjon av 28. oktober 2020
- Tillatelsen for Semsøra gjenvinningsstasjon av 4. november 2020

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Tillatelse for Tranamarka gjenvinningsstasjon og sorteringsanlegg

På inspeksjonsdagen fikk vi opplysning om at Steinkjer kommune renovasjon snart vil sende søknad om tillatelse for Tranamarka gjenvinningsstasjon og sorteringsanlegg. Vi tar dette til orientering og minner om at virksomheten trolig er omfattet av IED og BAT-konklusjonene, og følgelig må redegjøre for dette i søknaden, jf. forurensningsforskriften § 36-3.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen **to uker** etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven. Den er også tilgjengelig på www.norskeutslipp.no.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
underdirektør
Klima- og miljøavdelingen

Ida Frøya Svendsen
senioringeniør
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

STEINKJER KOMMUNE
SNÅSA KOMMUNE

Postboks 2530
Sørsivegen 6

7729
7760

STEINKJER
SNÅSA